

УДОСКОНАЛЕННЯ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ОБІУС»

Н.С. Постриган, С.В. Брік²

¹ магістрант кафедри обліку і фінансів, НТУ «ХПІ», Харків, Україна

² доцент кафедри обліку і фінансів, канд. екон. наук, НТУ «ХПІ», Харків, Україна
svetsvb@gmail.com

Прибуток – це частина чистого доходу, який безпосередньо одержують підприємства після реалізації продукції як винагороду за вкладений капітал і ризик підприємницької діяльності. Кількісно він становить різницю між сукупними доходами (після сплати податку на додану вартість, акцизного збору та інших відрахувань з виручки в бюджетні і не бюджетні фонди) і сукупними витратами звітного періоду. Обсяг прибутку, рівень рентабельності залежать від виробничої, постачальницької, маркетингової, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства. Тому ці показники характеризують усі сторони господарської діяльності підприємства [2].

Для удосконалення обліку, аудиту та аналізу прибутку промислового підприємства нами було розроблено методологію максимізації прибутку, що наведено нижче.

Для визначення основних напрямів пошуку резервів збільшення прибутку нами було визначено фактори, які впливають на його отримання та класифікуються за різними ознаками (рис 1).

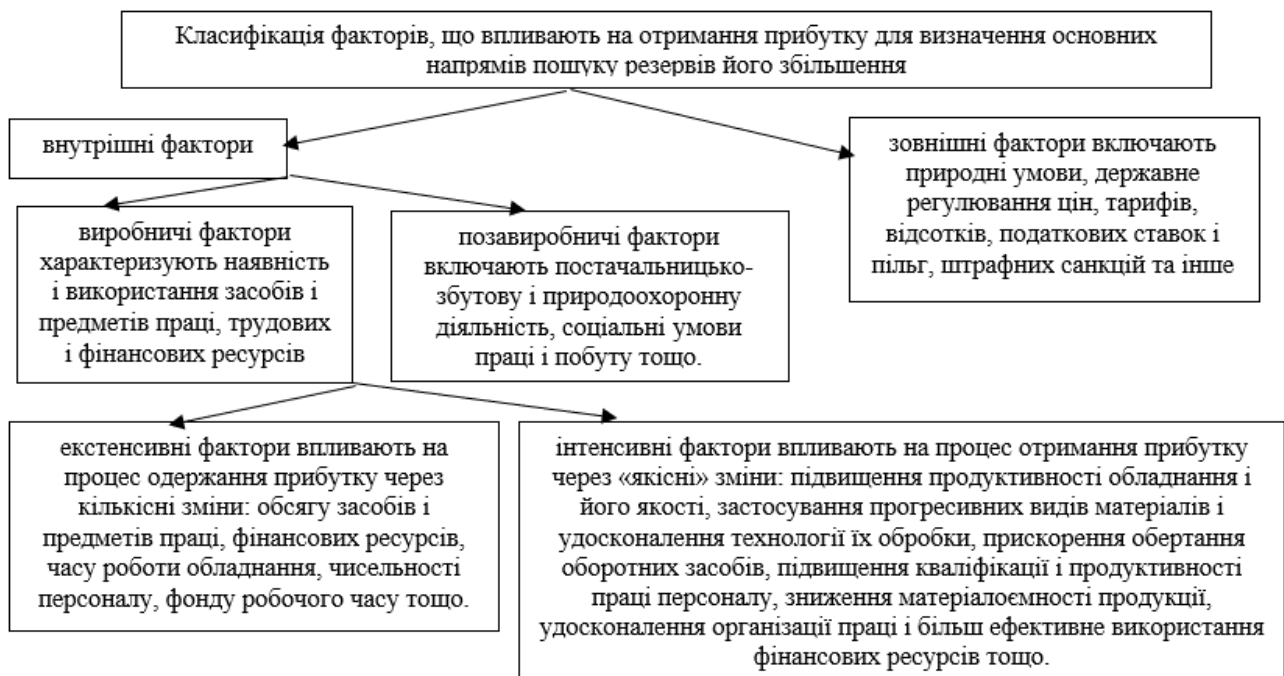

Рисунок 1 – Класифікація факторів, що впливають на отримання прибутку

При здійсненні фінансово-господарської діяльності всі ці фактори знаходяться в тісному взаємозв'язку і взаємозалежності. «Прямий» вплив на величину собівартості продукції, і прибутку, пов'язаний з тим, наскільки раціонально і економно

витрачаються матеріальні ресурси - адже частка матеріальних витрат у складі собівартості зазвичай коливається від 60 до 90 %.

Для підвищення ефективності роботи підприємств першочергове значення має виявлення резервів збільшення обсягів виробництва і реалізації, зниження собівартості продукції, зростання прибутку.

При здійсненні фінансово-господарської діяльності всі ці фактори знаходяться в тісному взаємозв'язку і взаємозалежності. «Прямий» вплив на величину собівартості продукції, і прибутку, пов'язаний з тим, наскільки раціонально і економно витрачаються матеріальні ресурси - адже частка матеріальних витрат у складі собівартості зазвичай коливається від 60 до 90 %.

Таким чином, за результатами факторного аналізу можна оцінити якість прибутку. Якість прибутку від основної діяльності вважається високою, якщо її збільшення зумовлене зростанням обсягу продажів, зниженням собівартості продукції. Низька якість прибутку характеризується зростанням обсягів реалізації за рахунок росту цін на продукцію без збільшення фізичного обсягу продажів і зниження витрат на гривню продукції

Отже, збільшення прибутку можливе за рахунок:

- нарощення обсягів виробництва і реалізації товарів;
- здійснення заходів щодо підвищення продуктивності праці своїх працівників;
- зменшення витрат на виробництво продукції;
- кваліфікованого здійснення цінової політики, оскільки на ринку діють переважно вільні (договірні) ціни;
- грамотної побудови договірних відносин з постачальниками, посередниками, покупцями;
- покращення системи маркетингу на підприємстві, тобто виробляти тільки те, що безумовно буде купуватися, тому потрібно згрупувати свою продукцію за ознакою рентабельності і зосередити увагу на тій продукції, яка є високорентабельною;
- удосконалення продукції з середнім рівнем рентабельності, а низькорентабельну зняти з виробництва;
- організації виробничого процесу таким чином, щоб він був пристосований до швидкої переналадки;
- постійного проведення наукових досліджень аналізу ринку, поведінки споживачів і конкурентів [1].

Список літератури

1. *Іщенко Н.А.* Факторний аналіз формування прибутку підприємства. Наукові праці КНТУ. Економічні науки, 2010, вип. 17 **URL:** http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/33.pdf
2. *Савицька Г.В.* Економічний аналіз діяльності підприємства: [навч. посіб.] / Г.В. Савицька. – К.: Знання, 2007. – 668 с.